

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Klimatångesten är enorm bland de unga

Rapeli, Lauri

Published in:
Västra Nyland

Published: 05/11/2021

Document Version
Final published version

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Rapeli, L. (2021). Klimatångesten är enorm bland de unga. *Västra Nyland*, 17. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202201219784>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Klimatångesten är enorm bland de unga

Det pågående FN klimatmötet i Glasgow har inletts i en optimistisk anda. Det verkar som att världens politiska elit äntligen är beredd att ta till modigare åtgärder för att hantera klimatkatastrofen. Det är inte längre sannolikt att mänskligheten kan undvika omfattande klimatrelaterade skador och problem, men om steg nu snabbt tas åt rätt håll, kan framtiden ännu bli betydligt ljusare.

För dagens ungdomar runt hela världen kan Glasgow ge en glimt av den hopp så många av dem saknar. I en färsk, omfattande enkätundersökning med 10,000 unga respondenter från olika länder visade sig att över hälften tänker att 'mänskligheten är dömd' och hela 75 procent ansåg att 'framtiden känns skrämmande'. Så tänker en majoritet bland de 16 till 25 åriga respondenterna även i Finland. Kanske den mest dramatiska observationen är att närmare hälften av de finländska ungdomarna känner sig osäkra ifall de vill skaffa barn på grund av klimatförändringen. För dem är klimatförändringen ett existentiellt hot, inte bara ett aktuellt samhällsproblem.

Till er som senast vid det här laget vill stämpla dagens ungdomar som enbart hysteriska: många forskare har redan bytt fokus från att hitta på sätt att bekämpa klimatförändringen till att hitta på sätt att anpassa mänskligheten till klimatförändringen. Det är numera en vanlig uppfattning bland forskare, att vi redan har tappat bort möjligheten att förhindra en klimatkatastrof. Den riktiga frågan nu är hur vi minimerar skadorna och hanterar konsekvenserna. Samstämmigheten bland forskarna om att klimatförändringen är verklig och förorsakad av människan har dessutom bara ökat under det senaste decenniet. Detta har dokumenterats med hjälp av tusentals studier, som visar att enigheten numera är så gott som 100 procent. Så vifta inte bort ungdomars klimatångest som fjanteri. De har vetenskapen på sin sida.

Olika generationer ha förstås i alla tider haft olika agendor, men sällan har så här mycket stått på spel. Det är sorgligt att ungdomars klimataktivism så ofta avvisas eller till och med förlöjligas av de äldre generationerna. Med hjälp av en enkel, kökpsykologisk analys tolkar jag den reaktionen främst som dåligt samvete: många säkert förstår att klimatångesten grundar sig på en alldeles riktig oro över en stundande katastrof, men eftersom ett medgivande skulle även innebära en viss skuld, blir det för svårt att hantera. Klimatproblemen har ett nära samband med den konsumtionskultur som de tidigare generationerna, i synnerhet i västvärlden, har utvecklat. Att bära ansvar och ändra sitt beteende är, förstäeligt nog, för svårt för många.

Såsom alla föräldrar till tonåringar bra vet, är diskussion mellan olika generationer lika besvärlig som den är nödvändig. Med den kolumnen kan jag endast bidra genom att påminna om hur stor oro dagens unga känner för klimatet och miljön. Ta den på allvar.

Lauri Rapeli

Forskningschef vid Åbo Akademi